
REDACTIONEEL

Het is winter. Een echte winter. Zoals de winters vroeger waren hoor je de ouderen zeggen. In de winkels zijn de schaatsen niet aan te slepen. De sneeuwlandschappen worden volop vastgelegd op de gevoelige plaat evenals de trotse makers van de sneeuwpop in de tuin. De schaduwzijde van de winter heeft iedereen aan den lijve ondervonden. De gladheid, het tekort aan strooizout, het weeralarm en de vertragingen bij de NS.

In de krant wordt uitgebreid stil gestaan bij het feit dat veel ouderen in deze periode geïsoleerd leven omdat ze door de gladheid de straat niet op kunnen. Er ontstaan spontaan kleine projecten in de verschillende buurten. Mensen doen boodschappen voor elkaar of brengen elkaar naar de huisarts of andere gelegenheden. Zo kan het dus ook. Spontaan. Zonder interventies van de SPV ontstaat er een vorm van meer sociale cohesie in de buurt en de wijk.

Toch zitten de SPV-en niet stil, er was voor dit nummer van SP weer voldoende kopij. Daarnaast moge het ondertussen duidelijk zijn dat de GGZ verpleegkundig specialisten het blad Sociale Psychiatrie weten te vinden. Steeds meer artikelen krijgen wij toegestuurd vanuit deze verpleegkundige discipline (in deze aflevering maar liefst zes bijdragen!), die zijn sporen (ook) nalaat in de sociale psychiatrie. Als eerste **Emmie van Esveld**, SPV en GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding). Zij staat in haar artikel 'Meten is weten' stil bij het gebruik van de Session Ration Scale (SRS). Bekend is het fenomeen dat behandelingen soms voortkabbelen zonder dat er nog verbetering plaatsvindt. De SRS is een eenvoudig instrument dat hier tegen in het geweer kan worden gebracht, omdat het cliënten de mogelijkheid geeft om per gesprek de hulpverlener feedback te geven over het gevoerde gesprek, waardoor behandelingen kunnen worden aangepast. Het artikel beschrijft ook waarom de SRS bij uitstek geschikt kan zijn voor gebruik door verpleegkundigen.

Het artikel van **Antoinet Kabbedijk**, GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding) 'Ik ben niet mijn stoornis, ik kies ervoor te werken aan mijn herstel' gaat uitvoerig in op herstel. Herstel is een proces van de cliënt en geen hulpverleningsvorm, aldus Kabbedijk. Aan herstel wordt veel aandacht gegeven, echter niet altijd is even duidelijk hoe hulpverleners het herstelproces van de cliënt kunnen ondersteunen. Kabbedijk maakt dit in haar artikel wél duidelijk en beschrijft onder andere de kwaliteiten waaraan een herstel-hulpverlener moet voldoen.

De positionering van SPV'en laat soms te wensen over. Volgens sommige GGZ-richtlijnen dienen SPV'en zich te richten op steunende en structurende activiteiten. Specifiek voor SPV'en is dit echter niet, artsen en psychologen doen dit immers ook.

Robertjan Noorlander, GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding) vroeg aan SPV'en werkzaam in de eerste lijn, wat zij doen bij de behandeling van depressieve cliënten in de hoop iets te vinden dat specifiek is voor SPV'en. Hij heeft dit weergegeven in zijn artikel 'De interventies die SPV'en zeggen toe te passen bij depressieve cliënten'. Volgens de auteur is de vraag naar de beste plek voor SPV'en in een op evidence gebaseerd zorgprogramma echter nog niet beantwoord, omdat het nog niet is aangetoond dat geboden interventies effectief zijn. De discussie, zo besluit Noorlander, is nog lang niet gesloten.

Nienke van Haaster, GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding), is de literatuur in gedoken op zoek naar geschikte behandelingen voor eenzame ouderen met kans op ontwikkeling van een depressie. In haar artikel 'Eenzaam maar niet alleen!' zet zij de in de literatuur gevonden 'relatief simpele' interventies voor ons op een rij.

In de psychiatrie is te weinig aandacht voor onderliggende somatische problemen. De aandacht hiervoor is dan ook groeiende. **Digna van der Kellen**, GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding) gaat in op de problematiek van diabetes mellitus bij psychiatrische patienten. Haar artikel 'diabetes mij 'n zorg?' is op te vatten als een pleidooi om verpleegkundigen alert te houden op deze niet te onderschatten problematiek.

Peter Tieleman, GGZ verpleegkundig specialist (in opleiding), doet in zijn artikel 'het grijze dossier' verslag van een door hem uitgevoerd praktijkgericht onderzoek, gericht op het gebruik van computertechnologie binnen de ouderenzorg.

Uit het onderzoek komt naar voren dat ouderen en hun naasten niet huiverig zijn voor computergebruik. Verpleegkundigen blijken bereid om hen hierbij te ondersteunen.

In de rubriek Uit de praktijk een **interview met Niels Mulder**, psychiater, hoogleraar OGGZ en programmaleider van onderzoekscentrum O3. Sociale Psychiatrie sprak met hem naar aanleiding van de nieuwe uitgave van het boek Assertive Community Treatment. Naast zijn bezigheden als onderzoeker werkt Mulder als psychiater met zorgmijders waarbij hij op zoek is naar manieren om dwang te verminderen.

Verder in deze uitgave van Sociale Psychiatrie twee bijdragen van **Paul Hemels**, die de film 'Mannen die vrouwen haten', geregisseerd door Niels Arden Oplev becommentarieert en verslag doet van de 10e Nascholing sociaal psychiatrisch verpleegkundigen gehouden te Zandvoort, op 5 en 6 november jl.

Gerrie Hendriks becommentarieert de films 'Brother' geregisseerd door Jim Sheridan en Nothing Personal geregisseerd door Urszula Antoniak. **Gerard Lohuis**, tot slot, schreef twee columns en resenceerde 'Managers en professionals. Over management als probleem en als oplossing' van Hans de Bruijn.

Onno Kastelein
Peter Braem